

एपीजे स्कूल, पीतमपुरा

प्रथम संकलित परीक्षा (2016 - 2017)

कक्षा : षट्

विषय : संस्कृत

कालावधि : 3 घण्टे

पूण्डिक : 70

1. निम्नलिखित वाक्यों का हिन्दी में अनुवाद कीजिए - (15)

- (i) यूयम् मीना: तरथ ।
- (ii) सः कृषकः अस्ति ।
- (iii) एषः हंसः अस्ति ।
- (iv) सा बालिका हसति ।
- (v) सः कुक्करः अस्ति ।
- (vi) एते वृक्षाः सन्ति ।
- (vii) एताः परस्परम् वदन्ति ।
- (viii) तानि मित्राणि सन्ति ।
- (ix) एषः मम विद्यालयः अस्ति ।
- (x) एतानि पुष्पाणि सन्ति ।
- (xi) एतौ नरौ स्तः ।
- (xii) एते भ्रमतः ।
- (xiii) एते पुस्तके स्तः ।
- (xiv) एषः पुस्तकालयः अस्ति ।
- (xv) अत्र चित्राणि अपि सन्ति ।

2. निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर एक पद में दीजिए - (3)

क.	प्रधानाचार्यः उपप्रधानाचार्यः च किम् कुरुतः?	(पठनम् / खेलनम् / कार्यम्)
ख.	एतत् प्रार्थना-सभाभवनम् , अत्र छात्राः किम् कुर्वन्ति?	(गायन्ति / पठन्ति / नमन्ति)
ग.	एषा संस्कृत-कक्षा । अत्र छात्राः किं गायन्ति?	(प्रार्थना-गीतम् / संस्कृत-गीतम् / कविताम्)

3. निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर पूरे वाक्य में दीजिए - (5)

- क. ते के सन्ति?
- ख. ता: का: सन्ति?
- ग. एते किम् कुर्वन्ति?
- घ. एताः का: सन्ति?

ड. एताः किम् कुर्वन्ति?

4. मञ्जूषा में दिए गए अव्यय शब्दों की सहायता से निम्नलिखित रिक्त स्थानों की पूर्ति कीजिए -
(5)

- क. अहम् खगः ..... अस्मि ।
ख. वयम् ..... वदामः खेलावः च ।
ग. प्रभा निशा रमा ..... पठन्ति ।
घ. ईश्वरः ..... अस्ति ।
ड. वानरः ..... कूदति ।

मञ्जूषा

न, तत्र, सर्वत्र, च, परस्परम्

5. रिक्त स्थानों की पूर्ति कीजिए -
(5)

- क. वयम् नृपा: ..... । (अस्मि / असि / स्वः / सः)
ख. यूयम् सैनिका: ..... । (स्वः / सः / स्थ / स्थः)
ग. एते कुक्करा: ..... । (भषन्ति / भूषन्ति / भषति / भाषन्ति)
घ. अध्यापिके ..... । (तिष्ठति / तिष्ठतः / तिष्ठन्ति / तिष्ठसि)
ड. एषा महिला ..... । (नमासि / नमसि / नमति / नमन्ति)

6. रिक्त स्थानों की पूर्ति कीजिए -
(5)

- क. ..... कन्ये वदतः । (एतत् / एते / एतानि / एतौ)
ख. ..... प्रभा अस्ति । (ता: / सा / सः / ते)
ग. ..... नरा: तरन्ति । (तत् / ते / तानि / तौ)
घ. ..... सिंहः गर्जति । (एतत् / एते / एषः / एषा)
ड. ..... कमलम् विकसति । (एतत् / एतौ / एतानि / एताः)

7. निम्नलिखित वाक्यों को पूरा कीजिए -
(4)

- क. सः कलाकारः ..... । (अस्)
ख. भल्लूकः ..... । (गम्)
ग. मीनः ..... । (तृ)
घ. सिंहः ..... । (पा)

8. निम्नलिखित संख्याओं को संस्कृत-शब्दों में लिखिए - (4)

3, 5, 8, 6

9. निर्देशानुसार शब्दरूप लिखिए - (15)

- क. बाल - प्रथमा एवं पञ्चमी विभक्ति, तीनों वचन
- ख. युष्मद् - तृतीया एवं सप्तमी विभक्ति, तीनों वचन
- ग. लता - चतुर्थी एवं षष्ठी विभक्ति, तीनों वचन
- घ. अस्मद् - द्वितीया एवं चतुर्थी विभक्ति, तीनों वचन
- ड. तद् (पुल्लिंग) सप्तमी एवं पञ्चमी विभक्ति, तीनों वचन

10. निर्देशानुसार धातुरूप लिखिए - (9)

- क. पठ धातु , लट्टकार, तीनों पुरुष, तीनों वचन
- ख. पा धातु , लट्टकार, तीनों पुरुष, तीनों वचन